

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-302/19-E

Název	Dům dětí a mládeže DAMIÁN, Lanškroun
Sídlo	Vančurova, 563 01 Lanškroun
E-mail	reditel@ddm-lanskroun.cz
IČ	72079878
Identifikátor	691002291
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Iva Skalická
Zřizovatel	město Lanškroun
Místo inspekční činnosti	Vančurova, 563 01 Lanškroun
Termín inspekční činnosti	20. – 22. 3. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Dále hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání a posouzení jeho souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Dům dětí a mládeže DAMIÁN, Lanškroun (dále DDM) je školským zařízením, které pracuje jako středisko volnočasových aktivit, je zřízen městem Lanškroun. Poskytuje zájmové vzdělávání pro různé věkové skupiny z Lanškrouna a blízkého okolí (od dětí předškolního věku až po seniory), přičemž největší podíl mají účastníci ve věku 6 až 15 let. DDM provozuje činnosti pravidelné, příležitostné, osvětové, individuální a spontánní. Pravidelná zájmová činnost probíhá formou zájmových útvarů (dále ZÚ) s pestrou šíří zaměření v době od konce září do konce května. Prázdninová činnost je realizována formou pobytových a příměstských táborů (celkem 12). Zajišťuje prázdninovou činnost pro žáky škol (místo školní družiny). Od minulé inspekční činnosti se výrazně zvýšil počet ZÚ (z 52 na 72) i účastníků (z počtu přihlášených 613 na 795). Mezi přihlášenými je 105 dětí, 671 žáků a 19 ostatních. DDM neviduje žádného účastníka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Činnost DDM je realizována podle zpracovaného Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání (dále ŠVP DDM).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školské zařízení splňuje formální podmínky vzdělávání podle školského zákona. Údaje uvedené ve zřizovací listině DDM a v zápisu do rejstříku škol a školských zařízení odpovídaly skutečností zjištěným při inspekční činnosti. Povinnou dokumentaci školské zařízení vede podle požadavků školského zákona, v době inspekční činnosti obsahovala všechny požadované údaje. Ředitelka vydala vnitřní řád, s jeho obsahem byli všichni účastníci zájmového vzdělávání seznámeni na úvodních schůzkách ZÚ. Jeho součástí byly podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona. Zaměřuje se na zavádění nových forem činnosti v souladu s aktuálními trendy s cílem kvalitního a smysluplného využití volného času dětí, žáků i dospělých. Vytýčuje cíle činnosti nejen pravidelné, ale i další (kulturní akce pro veřejnost, příležitostné akce, prázdninovou činnost). Od letošního školního roku byl doplněn o dodatek, ve kterém je zařazeno množství aktivit z několika probíhajících projektů.

Přijímání účastníků do ZÚ probíhá na základě tištěných přihlášek. Aktuální nabídka zájmových kroužků je zveřejněna na webových stránkách DDM již od začátku srpna. Osvědčené je osobní předání letáků s nabídkou kroužků pedagogickými pracovníky DDM ve školách ve městě a okolí, případně přihlášku účastníci získají na webových stránkách školského zařízení. Informační leták se prostřednictvím místních novin dostane začátkem září do každé rodiny ve městě.

Řízení DDM zajišťuje ředitelka, která je ve funkci první rok. V současné době studuje obor sociální pedagogika na vysoké škole (UP Olomouc), který využije pro práci s účastníky v OK klubu. Úzce spolupracuje s kvalifikovanými interními pracovníky (dva pedagogové volného času na plný úvazek, jedna vychovatelka z projektu na poloviční). Přenos většiny informací probíhá převážně neformálně při každodenních setkáních. Na pravidelných čtrnáctidenních poradách jsou řešeny hlavně organizační záležitosti a zajištění aktuálních akcí. Jedna z interních pracovníků je ustavena zástupkyní ředitelky, zajišťuje komunikaci se 45 externími pedagogy. V době inspekční činnosti osm z nich nemělo požadovanou odbornou kvalifikaci, z toho počtu byli čtyři žáci středních škol. Mladší 18 let pracují pod dohledem kvalifikovaného pedagoga. Ředitelka pravidelně zveřejňuje na Úřadu práce Lanškroun požadavek na získání kvalifikovaného pedagoga volného času. Hospitační činnost provádí ředitelka, přičemž se zaměřuje zejména na nově přijaté externí pedagogy.

Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků je v DDM věnována značná pozornost. Každý z interních pedagogů se každoročně zúčastní několika vzdělávacích akcí. Vzdělávání většinou probíhá podle zájmu a odborností pedagogů, dále zohledňuje aktuální trendy v zájmovém vzdělávání (rozvoj odborností, řešení problémových situací, environmentální vzdělávání, čtenářská gramotnost). V plánu pro letošní rok jsou z projektu zařazeny také jazykové kurzy pro pedagogy. Vzájemně inspirující je spolupráce s dalšími DDM Pardubického kraje, při pravidelných čtvrtletních setkáváních dochází k předávání zkušeností a námětů pro další činnost.

Výhodná poloha DDM nedaleko centra města přispívá k širokým možnostem jeho činnosti. Činnost řady kroužků probíhá v tělocvičnách a učebnách místních i okolních základních škol, v plaveckém bazénu, na místním stadionu. Od října 2018 se podařilo přemístění OK klubu do nových lépe vybavených prostor v blízkosti DDM, došlo tak k výraznému zlepšení jeho zázemí a možností jeho činnosti. Od poslední inspekční činnosti proběhla běžná obnova pomůcek a nákupu vybavení pro zájmové kroužky. Bezpečnost prostor DDM zlepšilo elektronické zabezpečení vstupu do budovy, v odpoledních hodinách, kdy probíhala činnost ZÚ, však vždy nebyly vstupní dveře důsledně zavírány. Ke zkvalitnění činnosti zejména kroužku *Robotika* přispělo získání 3D tiskárny od Společnosti firem Lanškrounsko.

Školské zařízení hospodaří s finančními prostředky poskytnutými zřizovatelem na úhradu provozních nákladů a s prostředky ze státního rozpočtu, které jsou použity na pokrytí mzdových nákladů, zákonných odvodů a ostatních neinvestičních nákladů. Dalším příjmem je školné od účastníků (dětí, žáků, dospělých), které je použito na provoz školského zařízení. DDM je výrazně zapojen do řady projektů. Z operačního programu *Zaměstnanost* je podpořeno provozování příměstských táborů, dále je v jedné ze základních škol ve městě realizován *D-klub* (nabídka činností pro žáky, kteří nemohli být přijati do školní družiny). V rámci Výzvy *Šablony II* probíhá projekt *Šance pro váš volný čas* s podporou školních asistentů (komunitní setkávání, projektové dny, klub anglického jazyka a badatelský – robotika). V rámci programu *Erasmus+* při některých činnostech DDM pomáhá dobrovolnice z Itálie.

Hodnocení průběhu vzdělávání

DDM nabízí širokou škálu zájmových aktivit, která je pravidelně obnovována a doplňována tak, aby odpovídala aktuálním trendům, zájmům i potřebám dětí, žáků i široké veřejnosti. V činnosti již řadu let pokračuje několik ZÚ s dlouholetou tradicí (volejbal, plastický modelář, taneční) a stálým značným počtem účastníků. V tomto školním roce přibylo několik nových atraktivních kroužků (např. parkour, webovky, ruština). Zájem je o kroužky pro předškoláky od tří let (hlavně taneční, angličtina), výrazně se zvýšil zájem seniorů o nabízené aktivity v rámci *Akademie třetího věku* a *Komunitního setkávání*. Oblíbené a rychle naplněné jsou dvoudenní *víkendovky*, včetně přespání v DDM, které se konají jednou za měsíc (pátek, sobota) a jsou určeny pro žáky prvního stupně. Různé programy DDM připravuje pro mateřské školy (divadelní představení s herci pražského divadla), pro školní družiny místních škol pravidelně nabízí programy na různá témata (např. moderní umění, podzimní či jarní odpoledne s aktivitami). Dlouhodobě funguje projektový den v městské knihovně *Čtete s Damiánem* s doprovodnými aktivitami. Spontánní činnosti probíhají denně v odpoledních hodinách v *OK klubu* pro účastníky od 10 do 20 let, přičemž se jedná převážně o účastníky ze sociálně znevýhodněného prostředí a s problémovým chováním. Další spontánní činnosti jsou nabízeny přímo v DDM (práce na počítačích).

Při sledování průběhu vzdělávání byla hospitována pravidelná zájmová činnost. Všechny ZÚ pracovaly v určených prostorách podle stanoveného rozvrhu. Náplň hodin vycházela

z pracovních plánů a navazovala na předcházející činnosti. Výchovně vzdělávací proces byl zaměřen na individuální podporu a rozvoj každého účastníka podle jeho schopností, odpovídal zásadám rovného přístupu. Vedoucí ZÚ nabízeli tematicky zaměřené činnosti, podporovali rozvoj jednotlivce, podněcovali ke komunikaci a pomáhali rozvíjet vzájemnou spolupráci. Pozitivní motivací vedli účastníky k rozvoji dovedností a efektivitě realizovaných činností. Smyslem činností bylo aktivní zapojení všech účastníků, pocit vlastního úspěchu a sounáležitosti. Sledované činnosti byly ze strany pedagogů připravené, probíhaly v přátelské atmosféře. Komunikace mezi účastníky a pedagogy byla v rovině vzájemného respektu a porozumění. Bylo patrné, že zvolené aktivity jim přinášejí potěšení a rozvoj v dané oblasti, pedagogové je vhodně povzbuzovali pochvalou. Vytvářeli tak vhodné předpoklady k zájmu o obor a ke smysluplnému trávení volného času. Všichni vedoucí se účastníkům věnovali se značným nasazením, naplňovali zásady zájmového vzdělávání. Nabízeli zajímavé kreativní činnosti, podporovali rozvoj a estetické cítění účastníků, podněcovali k tvořivosti, upevňovali vzájemnou spolupráci. Jejich snahou bylo rozvíjet talent a nadání účastníků s aktivním zapojením v dané činnosti a naplněním pocitu úspěšnosti. Vždy byla patrná pozitivní motivace s pochvalou a povzbuzováním, přičemž účastníci zpravidla reagovali vstřícně, spontánně. Měli dostatečný prostor k uplatňování vlastní představitosti a kreativity. Při práci otevřeně komunikovali, dokázali si organizovat práci a dokončit stanovené úkoly. Získávali znalosti a dovednosti v rozsahu vzdělávacího obsahu zájmového útvaru, konzultovali postup své práce s vedoucími. Při činnostech vesměs převládala příjemná atmosféra s patrným zájmem účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání sledují a vyhodnocují vedoucí kroužků po celou dobu docházky účastníků do zájmových kroužků, průběžně jim poskytují zpětnou vazbu. Při sledovaných činnostech mělo hodnocení vždy výraznou motivační roli, příznivě ovlivňovalo rozvoj zdravého sebevědomí účastníků. DDM pravidelně vyhodnocuje svoji činnost, výsledky každoročně zveřejňuje ve výroční zprávě, která podporuje prezentaci zařízení.

Výsledky své činnosti některé ZÚ předvádějí při závěrečném vystoupení s ukázkami pro rodiče i veřejnost v kulturním centru. Taneční kroužky JUICY se prezentují četnými vystoupeními na akcích města, jsou úspěšní v tanečních oblastních soutěžích (*Hronovské jablíčko, O pohár starosty Hlinska, Českotřebovský taneční pohár*). Mezi nejúspěšnější kroužky patří volejbalisté, kteří získali ocenění komise rady města Lanškroun za vzornou reprezentaci města (za krajské a republikové úspěchy). V soutěži školních časopisů Pardubického kraje byl úspěšný publicistický kroužek (první místo). Ocenění sbíral také šachový kroužek (účast ve finále krajského přeboru a postup na mistrovství ČR). Netradiční prezentací účastníků divadelního kroužku je předvánoční vystoupení pro místní bezdomovce s rozdáním guláše.

Bohatá je příležitostná činnost DDM s celkem 189 uspořádanými akcemi s 8972 zúčastněnými. Řada těchto akcí je nabízena v sobotu nebo v neděli. Druhý rok DDM nabízí také bohatou prázdninovou táborovou činnost, velký zájem je zejména o tábory příměstské. Z celkem 13 táborů proběhlo 12 příměstských s různou tematikou (např. *O vyslápnutou kecku, Jonáš*). Pozornost DDM věnuje také osvětové činnosti, pro žáky základních škol nabízí výukové programy s ekologickou tematikou (EKOLIBŘÍK, Den Země).

DDM se aktivně zapojuje do života města, spolupracuje se školami ve městě a okolí, sportovními organizacemi a kluby (tělovýchovná jednotka, karate). Vzájemně přínosná je spolupráce s místními centry (rodinné, kulturní). Řada aktivit DDM probíhá v městské knihovně. Pravidelně jednou měsíčně je zde formou her realizován vzdělávací program zaměřený na rozvoj čtenářské gramotnosti žáků prvního stupně (*Z pohádky do pohádky, Budulíněk*). Netradiční formou prezentace činnosti OK klubu je *Semínkárna* (půjčovna semínek v knihovně).

Svoji činnost DDM široce prezentuje – např. na webových stránkách svých i městských, Facebooku, v místním tisku a regionální televizi, v informačním centru. Vhodnou propagační činností DDM je organizace řady akcí ve městě, často ve spolupráci se zřizovatelem (Mikulášské odpoledne, Lanškrounská kopa, Den tance, Dětský den).

Každoročně na závěr školního roku se většina ZÚ prezentuje při různých vystoupeních ve městě, v rámci celoroční výtvarné soutěže probíhá výstava prací na místní poště.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Dílčí zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání účastníků,
- vznik nových prostor volnočasového klubu,
- elektronické zabezpečení budovy,
- nárůst počtu ZÚ i účastníků, nabídka aktivit pro seniory.

Silné stránky

- Pestrá nabídka zájmové činnosti pro široké spektrum účastníků,
- inovace zájmových útvarů podle aktuálních trendů,
- různorodá příležitostná činnost s velkým počtem účastníků, táburová činnost,
- významná podpora zájmového vzdělávání z projektů,
- zapojení školních asistentů, dobrovolnice,
- nabídka činností pro účastníky ze sociálně znevýhodněného prostředí,
- úspěchy některých zájmových útvarů na republikové úrovni,
- prezentace ve městě, spolupráce se školami, místními organizacemi, se zřizovatelem.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Chybějící odborná kvalifikace externích pedagogů volného času.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Motivovat externí pedagogy ke studiu požadovaného kurzu,
- důsledněji vyžadovat uzavírání budovy v odpoledních hodinách.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace s účinností od 1. 1. 2011 s dodatkem č. 1 ze dne 30. 6. 2013
2. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 1. 8. 2018
3. Školní vzdělávací program ze dne 1. 9. 2015 s dodatkem č. 1 ze dne 28. 8. 2018
4. Vnitřní řád DDM s účinností 1. 9. 2018
5. Další vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2018/2019
6. Minimální preventivní program s účinností od 1. 1. 2019
7. Deníky zájmových útvarů, školní rok 2018/2019
8. Přihlášky do zájmových útvarů, školní rok 2018/2019
9. Rozvrh zájmových útvarů, školní rok 2018/2019
10. Personální dokumentace (výběr), školní rok 2018/2019
11. Výroční zpráva za školní rok 2017/2018
12. Záписy z porad, školní rok 2018/2019
13. Kniha úrazů, školní rok 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Marta Hunalová v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

Mgr. Klára Jelinková, odborník-zájmové vzdělávání

Mgr. Klára Jelinková v. r.

V Pardubicích 17. 4. 2019

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Iva Skalická, ředitelka školského zařízení

Bc. Iva Skalická v. r.

V Lanškrouně 23. 4. 2019